

प्रादेशिक पर्यटन विकास योजनेतर्गत सन २०२२-२३ या वित्तीय वर्षात प्रशासकीय मंजुरी दिलेल्या पर्यटन संचालनालयाच्या कामांना कामांना उरवरित /स्पिलओवरची (Spillover) रक्कम सन २०२३-२४ मध्ये वितरीत करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग,
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२,
शासन निर्णय क्रमांक टिडीएस २०२४/०३/प्र.क्र.८५/ पर्यटन,
दिनांक : ३० मार्च, २०२४.

- संदर्भ :-**
- १) पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, शासन निर्णय क्र. टिडीएस २०१०/०८/प्र.क्र.४६३/पर्यटन, दि.०४.११.२०१०.
 - २) वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२३/प्र.क्र..४०/अर्थ-३, दि.१२.०४.२०२३.

शासन निर्णय : पर्यटनस्थळांच्या ठिकाणी पायाभूत सुविधा पुरविण्यासाठी प्रादेशिक पर्यटन विकास योजनेतर्गत सन २०२२-२३ या वित्तीय वर्षात प्रशासकीय मंजुरी दिलेल्या खालील तक्त्यातील पर्यटन संचालनालयाशी संबंधित कामांना सन २०२३-२४ या वर्षासाठी स्तंभ क्र-५ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे एकूण रु.२९८२.५९ लक्ष (अक्षरी रूपये एकोणतीस कोटी ब्याएँशी लक्ष एकोणसाठ हजार फक्त) इतका निधी पर्यटन संचालनालयास वितरीत करण्यास या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात येत आहे.

(रुपये लक्षात)

अ.क्र.	कामे	प्रशासकीय मान्यता	यापुर्वी वितरीत निधी	वितरीत करावयाची रक्कम
१.	२.	३.	४.	५.
१)	भिमाशंकर शिरपुरवाडे ता. सटाणा जि नाशिक येथे पर्यटन विकास व पर्यटनाच्या सोयी सुविधा निर्माण करणे	३८६.००	११३.००	११३.००
२)	मंगळग्रह मंदिर ता अमळनेर जि जळगांव येथे पर्यटक पायाभूत सोयी सुविधा व सुशोभिकरण करणे.	४९८.००	२४९.००	२४९.००
३)	राजगड किल्ला परिसर (गुंजवणे) ता वेळे जि पुणे येथे पर्यटक सोयी सुविधा निर्माण करणे	१९५.००	९७.५०	९७.५०
४)	किल्ले रसाळगड ता खेड जि रत्नागिरी येथे पर्यटन विकास व पर्यटनाच्या सोयी सुविधा निर्माण करणं	१३५.००	६७.५०	६७.५०
५)	कानफेश्वर ता अलिबाग जि रायगड येथे सुशोभिकरण व पर्यटन विकासाच्या सोयी सुविधा निर्माण करणे	४९५.००	२४७.५०	२४७.५०
६)	कुडपन ता पोलादपुर जि रायगड येथील ध्वधबा कडे जाणारा रस्ता इतर पर्यटन विकास व पर्यटनाच्या सोयी सुविधा निर्माण करणे.	३९०.००	१९५.००	१९५.००
७)	श्री क्षेत्र अंतरीक्षनारायण जालिंदरनाथ येवालवाडी ता शिरुर जिल्हा बोड येथील तोर्थक्षेत्र व पर्यटन स्थळ विकसित करणे	५०.००	२५.००	२५.००
८)	श्री क्षेत्र करभजन नारायण गहनीनाथ चिंचोली ता पाटोदा जिल्हा बोड येथील तीर्थक्षेत्र व पर्यटन स्थळ विकसित करणे	५०.००	२५.००	२५.००
९)	श्री क्षेत्र अविहोनारायण बडसिद्ध नागनाथ ता चाकुर जिल्हा लातूर येचील तीर्थक्षेत्र व पर्यटन स्थळ विकसित करणे	५०.००	२५.००	२५.००
१०)	श्री दुल्मीनारायण भर्तरीनाथ हरनांतुल ता गांगाखेड जिल्हा परभणी येथील तीर्थक्षेत्र व पर्यटन स्थळ	५०.००	२५.००	२५.००

१९)	श्री क्षेत्र गोरक्षनाथ कवीनारायण मच्चीन्द्रनाथ सावरगाव ता आष्टी जि बीड येथील तिर्थक्षेत्र व पर्यटन स्थळ	५०.००	२५.००	२५.००
२०)	श्रो क्षेत्र गोरक्षनाथ देवस्थान मांजरसुंबा ता जि अहमदनगर येथे सोयी सुविधा निर्माण करणे	१००.००	५०.००	५०.००
२१)	अंजनेरी साहसी प्रशिक्षण केंद्र येथे साहसी प्रशिक्षणासाठी सुविधा निर्माण करणे	१४९.००	७४.५०	७४.५०
२२)	श्री क्षेत्र मढी (कानिफनाथ गड) ता पाथडी नि अहमदनगर येथे सोयी सुविधा निर्माण करणे	१००.००	५०.००	५०.००
२३)	खंडेराव मंदिर येथे पर्यटक सोयी सुविधा निर्माण करणे मौजे आसखेडा ता बागलाण जि. नाशिक	७५.००	३७.५०	३७.५०
२४)	श्री क्षेत्र गणपत चामरलेणी नाशिक येथे पर्यटक सोयी सुविधा निर्माण करणे	१००.००	५०.००	५०.००
२५)	भातसा धरण परिसर वे पर्यटकांना मुलभूत सोयी सुविधा निर्माण करणे व सुशोभिकरण करणे	२००.००	१००.००	१००.००
२६)	श्री क्षेत्र चमस नारायण रेवनाथ विटेगाव ता खानापुर जि सांगली येथे भाविकांसाठी मुलभूत सोयी सुविधा निर्माण करणे.	१००.००	५०.००	५०.००
२७)	संध्यावळी पर्यटनस्थळ मु पो देगाव ता पंढरपुर जि सोलापुर येथे पर्यटकांसाठी मुलभूत सोयी सुविधा निर्माण करणे.	४९५.१९	२४७.५९	२४७.५९
२८)	पारोची कबर ता सिल्लोड जि औरंगाबाद येथे पोहोच रस्ता व पर्यटक सोयी सुविधा निर्माण करणे.	२००.००	१००.००	१००.००
२९)	श्री क्षेत्र गुरुकुंज आश्रम येथे पर्यटकांसाठी सोयी सुविधा निर्माण करणे, मौजे मोऱ्हारी, ता. तिवसा, जि. अमरावती.	५००.००	२५०.००	२५०.००
३०)	श्री क्षेत्र दिगंबर जैन संस्था मांगीतुंगी, ता. सटाणा, जि. नाशिक येथे पर्यटक सोयी सुविधा निर्माण करणे	१००.००	५०.००	५०.००
३१)	हरिहर गड किल्ल्या परिवार, ता. त्र्यंबकेश्वर, जि. नाशिक पर्यटक सोयी सुविधा निर्माण करणे.	२१०.००	१०५.००	१०५.००
३२)	माहूली किल्ला परिसर ता. शहापूर ता. शहापूर जि. ठाणे येथे पर्यटन विकास व सोयी सुविधा निर्माण करणे.	४८९.००	२४४.५०	२४४.५०
३३)	वैतरण धरण परिसर येथे पर्यटकांना मुलभूत सोयी सुविधा निर्माण करणे व सुशोभिकरण करणे ता. इतगरपूरी जि. नाशिक	३०६.००	१५३.००	१५३.००
३४)	जुना जळ्हार राजवाडा परिसर येथे पर्यटकांना मुलभूत सोयी सुविधा निर्माण करणे व सुशोभिकरण करणे. ता. जळ्हार, जि. पालघर.	४९२.००	२४६.००	२४६.००
एकूण		५९६५.१९	२९८२.५९	२९८२.५९

२. अटी व शर्ती :-

- वितरीत केलेल्या निधीतून खर्च करताना वित्तीय नियमांचे आणि विविध नियमांतर्गत नेमून दिलेल्या कार्यपद्धतीचे पालन करण्यात यावे.
- प्रादेशिक पर्यटन विकास योजनेच्या शासन निर्णय, दिनांक ४ नोव्हेंबर, २०१० मधील अटी व शर्तीचे उल्लंघन झाल्याचे भविष्यात निदर्शनास आल्यास देण्यात आलेला संपूर्ण निधी व्याजासह वसूल करण्यात येईल.
- कोणत्याही परिस्थितीत मंजूर अनुदानापेक्षा जास्त खर्च होणार नाही याची दक्षता घेण्यात यावी. मंजूर अनुदानापेक्षा जादा खर्च झाल्यास त्याची जबाबदारी संबंधित जिल्हाधिकारी यांची राहील व जादा खर्च प्रित्यर्थ जादा अनुदान उपलब्ध करून दिले जाणार नाही.

- ४) मंजूर तरतुदीतून करावयाचा खर्च दिनांक ३१ मार्च, २०२४ पर्यंत करण्यात यावा व मंजूर कामे तात्काळ पूर्ण करावीत.
- ५) कामाच्या ठिकाणी सदर काम प्रादेशिक पर्यटन विकास योजनेतून करण्यात आल्याचे फलक लावण्यात यावेत.
- ६) ज्या संदर्भात निधी उपलब्ध करून देण्यात येत आहे त्या प्रत्येक योजनेच्या संदर्भात वित्तीय अधिकाराच्या प्रत्यावर्तनानुसार सक्षम प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता घेणे आवश्यक आहे.
- ७) अशा प्रत्येक योजनेबाबत करावयाच्या बांधकामासंदर्भात अथवा खरेदीबाबत किंवा सेवा पुरवठा कराराबाबत वित्तीय नियमांप्रमाणे आवश्यक ती कार्यपद्धती पाळणे आवश्यक आहे. या संदर्भात शासन परिपत्रक, वित्त विभाग, क्रमांक-संकीर्ण-१००२/प्र.क्र.१५/कोषा-प्र ५, दि. ६ फेब्रुवारी, २००२ च्या सूचनांचे काटेकोरपणे पालन होईल याची खबरदारी संबंधित अंमलबजावणी यंत्रणेने घ्यावी. तसेच शासन निर्णय वित्त विभाग क्र.बीजीटी-१०.००/प्र.क्र.५६/२०००/वित्तीय सुधारणा, दिनांक १०.९.२००१ मधील उपाययोजनांची अंमलबजावणी तंतोतंतपणे करण्यात यावी.
- ८) तांत्रिक मान्यता विहित स्तरावर घेण्यात यावी.
- ९) रस्त्यांच्या प्रस्तावित कामांच्या प्रकरणांमध्ये सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या नियमावलीचे पालन करणे बंधनकारक राहील.
- १०) योजनेतर स्वरूपाच्या कामासाठी (देखभाल/दुरुस्ती इ.) सदरची तरतूद उपयोगात आणली जाणार नाही, याची दक्षता घ्यावी.
- ११) सदर कामांपैकी जी कामे देवस्थान/संस्थेच्या जागेवर करण्यात येणार आहेत, अशा कामांसंदर्भात सदर देवस्थान/संस्थेकडून ना-हरकत प्रमाणपत्र प्राप्त करून घेणे बंधनकारक राहील. तसेच अशा कामाच्या पूर्णत्वानंतर त्या संदर्भातील देखभाल/दुरुस्ती संबंधित संस्थेने करण्यासंदर्भात जिल्हाधिका-यांनी संबंधित देवस्थान / संस्थेबरोबर करारनामा करणे बंधनकारक राहील. अशा प्रकारचा देखभाल दुरुस्तीकरीता शासनाकडून यापुढे कोणत्याही प्रकारचा निधी उपलब्ध करून दिला जाणार नाही, याची नोंद घेण्यात यावी व तशी अट करारात अंतर्भूत करण्यात यावी. तसेच या कामामुळे निर्माण होणाऱ्या सर्व सुविधा तसेच पर्यटन स्थळ सर्व नागरीकांसाठी खुले राहील, अशी अट करारात समाविष्ट करण्यात यावी.
- १२) सदर निधीतून होणाऱ्या खर्चातून करावयाच्या कामांची भौतिक प्रगती तसेच निधीतून होणा-या खर्चाची मासिक विवरणपत्रे दर महिन्याच्या १० तारखेपर्यंत पर्यटन संचालनालयास व शासनास न चुकता सादर करावीत.
- १३) या शासन निर्णयातील कामांना अवितरित निधीच्या ५०% च्या मर्यादेत निधी वितरित करण्यात येत असून जिल्हाधिकारी यांनी संबंधित काम कोणत्याही अन्य योजनेतून / निधीतून पुर्ण करण्यात आले नाही याची खात्री करूनच निधीचे वितरण करावे. मंजूर असलेले काम कोणत्याही अन्य योजनेतून / निधीतून पुर्ण करण्यात आले असल्यास संबंधित कामास वितरित केलेला निधी शासनास परत करण्यात यावा व झालेल्या अनियमिततेबद्दल संबंधितांवर उचित कारवाई करण्यात यावी.
- १४) उपलब्ध करून देण्यात येत असलेला निधी संबंधित यंत्रणेला वितरित करण्यापूर्वी आतापर्यंत झालेल्या कामाची तपासणी करून कामाच्या गुणवत्तेबाबत खात्री केल्यानंतरच निधी संबंधित यंत्रणेला वितरित करण्यात यावा.
- १५) कामाची गुणनियंत्रण यंत्रणेद्वारे प्रत्यक्ष तपासणी करून कामाच्या गुणवत्तेबाबत व कामाच्या सद्यस्थितीबाबतचा प्रमाणित अहवाल (छायाचित्रांसह) १ महिन्याच्या आत पर्यटन संचालनालयामार्फत शासनास सादर करण्यात यावा.
- १६) निधीबाबतचे उपयोगिता प्रमाणपत्र न चुकता संबंधित जिल्हाधिकारी यांच्या मान्यतेने पर्यटन संचालनालयामार्फत शासनास सादर करण्यात यावे.
- १७) सदर काम पूर्ण झाल्यानंतर सदर कामाच्या देखभालीची तसेच इतर अनुषंगिक कामांची जबाबदारी कार्यान्वयीन यंत्रणा व संबंधित संस्था यांची राहील.

०३. वर नमूद करण्यात आलेला खर्च हा सन २०२३-२४ या वर्षाच्या अर्थसंकल्पीय तरतूदीमधून मुख्यलेखाशीर्ष "मागणी क्रमांक झोडडी-४, ३४५२-पर्यटन, पर्यटनासाठी पायाभूत सुविधा, १०१ पर्यटन केंद्रे (०२) पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना - राज्य योजनांतर्गत योजना, (०२) (१८) पर्यटन विकासासाठी विविध ठिकाणांसाठी मूलभूत

सुविधांकरीता अनुदाने (३४५२ १९५८) ३१ सहायक अनुदाने" या लेखाशिर्षाखालील मंजूर तरतुदीमधून भागविण्यात यावा. या प्रकरणी मंजूर करण्यात आलेल्या (प्रादेशिक पर्यटन विकास योजनेतर्गत) सहायक अनुदानाची रक्कम आहरण करून संबंधितांना वितरीत करण्याकरीता पर्यटन संचालनालयाच्या संबंधित कामांसाठी मुख्य लेखा अधिकारी, पर्यटन संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई, यांना 'आहरण व संवितरण अधिकारी' व सह संचालक, पर्यटन संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांना 'नियंत्रण अधिकारी' म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. सदर निर्णयानुसार मंजूर करण्यात आलेल्या अनुदानाची रक्कम त्यांनी अधिदान व लेखा अधिकारी कार्यालय, मुंबई येथे देयके सादर करून संबंधितांना वितरीत करावी. सदर कार्यवाहीबाबतचा अनुपालन अहवाल शासनास एक महिन्यात सादर करण्यात यावा.

०४. प्रमाणित करण्यात येते की, वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२३/प्र.क्र.४०/अर्थ-३, दि.१२.०४.२०२३ अन्वये देण्यात आलेल्या सूचनेनुसार व अधिकाराच्या मर्यादेत सदर शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत असून सदर शासन परिपत्रकामधील प्रत्येक अटीची पूर्तता करण्यात आली आहे.

०५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्यांचा संकेतांक २०२४०३३०१३४६१५०७२३ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

वित्त विभाग
(संतोष वि. रोकडे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. महालेखापाल, महाराष्ट्र - १, (लेखा परीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई
२. महालेखापाल, महाराष्ट्र - २, (लेखा परीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता), नागपूर
३. महालेखापाल, (स्थानिक निकाय लेखापरीक्षा व लेखा), मुंबई.
४. संचालक, पर्यटन संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
५. सर्व संबंधित जिल्हाधिकारी.
६. सर्व संबंधित जिल्हा नियोजन अधिकारी.
७. सर्व संबंधित जिल्हा कोषागार अधिकारी.
८. नियोजन विभाग (कार्यासन-१४११/१४४४), मंत्रालय, मुंबई.
९. वित्त विभाग (का.व्यय-१५/अर्थोपाय / अर्थसंकल्प) मंत्रालय, मुंबई.
१०. अवर सचिव, (अर्थसंकल्प शाखा) पर्यटन व सांस्कृतिक विभाग, मंत्रालय, मुंबई. (यांना आदेशात नमूद करण्यात आलेल्या नियंत्रण अधिकारी, पर्यटन संचालनालय यांना निधी वितरीत करण्याच्या विनंतीसह)
११. निवड नस्ती, कार्यासन-पर्यटन
